

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli, stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 111 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą – Prawo oświatowe”.

Konieczność nowelizacji rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. poz. 649), wynika ze zmiany wprowadzonej w ustawie – Prawo oświatowe, na mocy ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. poz. 2203), polegającej na uchyleniu przepisów dotyczących możliwości zatrudnienia asystenta w klasach I–III szkoły podstawowej (dotychczasowy art. 15 ust. 7–9 ustawy – Prawo oświatowe).

Proponowane zmiany stanowią także odpowiedź na zgłaszane przez środowiska oświatowe postulaty oraz konieczności doprecyzowania niektórych przepisów rozporządzenia.

W projekcie rozporządzenia zaproponowano:

- 1) nową regulację stwarzającą możliwość rozszerzenia nazwy szkoły i przedszkola o określenie wynikające z potrzeb lub oczekiwań społeczności szkolnej lub lokalnej. Jednocześnie przewiduje się, że dodatkowe określenie powinno informować o specyfice przedszkola lub szkoły i realizowanych w nich szczególnych celach kształcenia, wychowania i opieki. Wprowadzenie dodatkowego określenia będzie możliwe po wyrażeniu zgody na taką zmianę przez organ prowadzący szkołę lub przedszkole. Zmiana ta jest odpowiedzią na oczekiwania społeczne oraz postulaty organów prowadzących, chcących podkreślić cechy charakterystyczne dla danej szkoły czy przedszkola, a jednocześnie wzmocnić jej wizerunek w środowisku lokalnym. Dodatkowe określenie zawarte w nazwie szkoły i przedszkola ma pełnić również funkcję informacyjną dla rodziców i uczniów poszukujących właściwego kierunku rozwoju i kształcenia dziecka.

- 2) zmiany terminów przekazywania i opiniowania arkuszy organizacji szkoły i przedszkola na dany rok szkolny, zarówno przez zakładowe organizacje związkowe, jak i przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Doprecyzowano, że opinia zakładowych organizacji związkowych oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny wydawana będzie w terminie 10 dni roboczych, zamiast w terminie 10 dni, jak było dotychczas. Zmiana ta poszerzy możliwości wywiązywania się ww. podmiotów z nałożonych obowiązków w zakresie dotrzymywania terminów określonych przepisami rozporządzenia, a jednocześnie pozwoli na obszerniejszą analizę arkuszy organizacji przez organy opiniujące.
- 3) zmiany terminów wydawania opinii przez zakładowe organizacje związkowe oraz przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny w przypadku wprowadzenia zmian do zatwierdzonego przez organ prowadzący arkusza organizacji szkoły lub przedszkola – zamiast dotychczasowych regulacji mówiących o 4 dniach, proponuje się wprowadzenie terminu 5 dni roboczych. Zmiana ta będzie miała pozytywny wpływ na głębszy wgląd merytoryczny w opiniowany arkusz.
- 4) zmiany w zakresie treści arkuszy organizacji szkół i przedszkoli. Doprecyzowano, że oprócz liczby nauczycieli ogółem, arkusz zawierać będzie również imię i nazwisko nauczyciela, a także, w arkuszach organizacji szkoły, rodzaj prowadzonych przez niego zajęć. Wprowadzenie tej regulacji jest odpowiedzią na postulaty zgłaszane do Ministerstwa Edukacji Narodowej przez zakładowe organizacje związkowe i kuratorów oświaty w okresie opiniowania arkuszy organizacji szkół i przedszkoli na rok szkolny 2017/2018. Wpisanie imion i nazwisk nauczycieli pozwoli organizacjom związkowym na bardziej skuteczną ochronę interesów pracowniczych, a kuratorom oświaty na weryfikację prawidłowości sporządzonych arkuszy;
- 5) nową regulacją określającą konieczność wpisania w arkusz organizacji szkoły podstawowej, oprócz liczby godzin zajęć świetlicowych, także liczby grup świetlicowych i liczby uczniów korzystających z opieki świetlicowej. Dane te umożliwią kuratorowi oświaty weryfikację informacji na temat planowanej liczby uczniów w grupie świetlicowej (może liczyć do 25 uczniów) oraz planowanej liczby nauczycieli prowadzących zajęcia świetlicowe. Zgodnie z przepisami nowelizowanego

rozporządzenia, na zajęciach świetlicowych w szkole podstawowej pod opieką jednego nauczyciela może pozostać nie więcej niż 25 uczniów. Informacje te usprawnią rzetelną ocenę zgodności arkusza z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego dokonywaną przez właściwego kuratora oświaty;

- 6) zmianę § 6 ust. 5 pkt 9 o charakterze porządkującym, która stwarza możliwość tworzenia oddziałów szkoły specjalnej i oddziałów specjalnych w szkole ogólnodostępnej zorganizowanych dla uczniów z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Podstawą tworzenia ww. łączonych oddziałów jest realizacja tej samej podstawy programowej. W przypadku uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym lub znacznym jest realizowana inna podstawa programowa niż ta, którą realizują pozostali uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim. Mając na uwadze powyższe w projekcie należało wprowadzić zmiany polegającą na:
- a) dodaniu w § 6 ust. 5 pkt 9 odesłania do przepisu wskazującego niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim oraz niepełnosprawności sprzężone, z wyłączeniem niepełnosprawności intelektualnej w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
 - b) usunięciu w § 6 ust. 5 pkt 9 odesłania do przepisu dotyczącego niepełnosprawności intelektualnej w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

Ponadto, projektowane zmiany rozporządzenia odnoszą się do zasad podziału oddziału klasy I, II i III szkoły podstawowej w przypadku zwiększenia liczby uczniów danego oddziału w trakcie roku szkolnego. Zgodnie z obecnym stanem prawnym w przypadku zwiększenia liczby uczniów danego oddziału ponad liczbę 25 uczniów (tj. przyjęcia z urzędu w trakcie zajęć dydaktyczno-wychowawczy zarówno jednego, jak i więcej uczniów), dyrektor szkoły ma obowiązek dokonać podziału na dwa oddziały. Jeżeli natomiast oddział zwiększył się o nie więcej niż 2 uczniów, dyrektor szkoły na wniosek rady oddziałowej oraz za zgodą organu prowadzącego szkołę mógł odstąpić od podziału oddziału. W takim przypadku był wówczas zobowiązany do zatrudnienia asystenta nauczyciela. W związku ze zmianami wprowadzonymi w ustawie – Prawo oświatowe ustawą z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, nie ma możliwości zatrudnienia asystenta w klasach I–III szkoły podstawowej. Dlatego proponuje się, aby dyrektor szkoły miał możliwość podziału oddziału w przypadku gdy oddział zwiększył się o nie więcej niż 2 uczniów, natomiast nie będzie miał takiego obowiązku (jak było dotychczas). Przewiduje się, że podział oddziału będzie obowiązkowy w przypadku, gdy liczba uczniów w oddziale zwiększył się o więcej niż

2 uczniów. Proponuje się ponadto, aby zasady podziału oddziału klasy I–III szkoły podstawowej w trakcie roku szkolnego obowiązywały od dnia 1 września 2018 r.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia. Skrócony termin wejścia w życie przepisów rozporządzenia wynika z konieczności uwzględniania projektowanych zmian w arkuszach organizacji opracowywanych przez dyrektorów szkół i przedszkoli na rok szkolny 2018/2019. Ponadto konieczne jest, aby już dla procedowania arkuszy organizacji na rok szkolny 2018/2019 mogły obowiązywać nowe terminy i zasady wydawania przez związki zawodowe i kuratorów oświaty opinii do tych arkuszy. Zmiany proponowane w rozporządzeniu usprawnią wykonywanie tych czynności przez wszystkie zainteresowane podmioty (zakładowe organizacje związkowe, organy nadzoru pedagogicznego, organy prowadzące) oraz przyczynią się do podniesienia jakości pracy szkół i przedszkoli oraz edukacji dzieci i młodzieży. W związku z powyższym, natychmiastowe wejście w życie rozporządzenia jest uzasadnione ważnym interesem państwa, a zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204).

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów określających warunki wykonywania działalności gospodarczej, w związku z powyższym nie ma konieczności stosowania przepisów uchwały nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M. P. poz. 205).

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.